

Jacek Pietrowiak

**GAWRON *CORVUS FRUGILEGUS*
NA ZIEMI JAROCIŃSKIEJ (WIELKOPOLSKA)
- STAN PO 35 LATACH**

**The Rook *Corvus frugilegus* in Jarocin Land (Wielkopolska)
– status after 35 years**

ABSTRAKT: praca przedstawia populację gawrona na ziemi jarocińskiej (707,24 km²) w południowej Wielkopolsce. W latach 2005-2010 stwierdzono łącznie 14 kolonii. W roku 2010 w 8 koloniach gniazdowały 1002 pary gawrona, a zagęszczenie wynosiło 141,7 pary/100 km²). W roku 1972 (Adamiak 1973) stwierdzono 1005 par gawronów w 20 koloniach w zagęszczeniu 142,1 pary/100 km². Średnia wielkość kolonii wzrosła z 50,3 par w 1972 roku do 125,3 par w 2010 roku.

SŁOWA KLUCZOWE: gawrony, *Corvus frugilegus*, monitoring, krajobraz rolniczy.

ABSTRACT: The paper presents a study of the rook populations in Jarocin Land, South Wielkopolska (707.24 km²). This area was surveyed between 2005-2010, and during that time 14 colonies were found. In 2010 there were 8 colonies with 1002 pairs. Therefore, in 2010 the density of Rooks was 141.7 pairs per 100 sq km. In 1972 were surveyed 1005 pairs of Rook in 20 colonies and their density was 141 pairs/100 km². The average size of colony increased from 50.3 pairs in 1972 to 125.3 pairs in 2010.

KEY WORDS: Rook, *Corvus frugilegus*, monitoring, farmland.

Wstęp

Gawron *Corvus frugilegus* jest jednym z ważniejszych ptaków żyjących w krajobrazie rolniczym (Tryjanowski 1996) i jest uzależniony od stanu agrocenoz (Jakubiec 2005). Pomimo tego, oraz mimo powszechnego występowania w kraju, nie był dotychczas popularnym obiektem zbyt wielu badań, a te, które prowadzono koncentrowały się głównie na jego znaczeniu dla rolnictwa lub łowiectwa (np. Adamiak 1973, Jerzak et al., 2005, Indykiewicz 2007). Potrzebę prowadzenia regularnych badań na dużych powierzchniach próbnych, zwłaszcza tam, gdzie w przeszłości już przeprowadzano ta-

kie badania wskazują m.in. Jakubiec (2005) i Tomiałojć (2009).

Jedną z najwcześniej zbadanych w Polsce powierzchni krajobrazowych pod kątem występowania gawrona jest teren dawnego powiatu jarocińskiego zbadany po raz pierwszy przez Adamiaka (1973). Celem poniższej pracy jest porównanie stanu obecnego liczebności gawrona z tym z lat 70. ubiegłego wieku na ziemi jarocińskiej. Aby uniknąć błędów związanymi z przejściowymi fluktuacjami liczby kolonii lub par lęgowych, które w przypadku gawrona mogą mieć charakter skokowy z sezonu na sezon (Ptaszyk i Winiecki 2005, Indykiewicz 2007), przedstawiono wyniki badań z 6 sezonów w latach 2005-2010.